

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE**

8 juillet 2003

SESSION EXTRAORDINAIRE 2003

**PROPOSITION DE LOI**

**modifiant les lois relatives à la réparation  
des dommages résultant des maladies  
professionnelles coordonnées le 3 juin 1970  
et la loi du 10 avril 1971 sur les accidents  
du travail en vue de supprimer la notion de  
faute intentionnelle dans le régime de la  
responsabilité civile de l'employeur en  
matière d'accidents du travail et  
de maladies professionnelles**

(déposée par Mme Karine Lalieux)

---

**SOMMAIRE**

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| 1. Résumé .....             | 3 |
| 2. Développements .....     | 4 |
| 3. Proposition de loi ..... | 6 |
| 4. Annexe .....             | 7 |

**BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

8 juli 2003

BUITENGEWONE ZITTING 2003

**WETSVOORSTEL**

**tot wijziging van de gecoördineerde  
wetten van 3 juni 1970 betreffende de  
schadeloosstelling voor beroepsziekten en  
van de arbeidsongevallenwet  
van 10 april 1971, teneinde in de  
burgerrechtelijke aansprakelijkheidsregeling  
van de werkgever het begrip opzettelijke  
fout te schrappen inzake arbeidsongevallen  
en beroepsziekten**

(ingediend door mevrouw Karine Lalieux)

---

**INHOUD**

|                       |   |
|-----------------------|---|
| 1. Samenvatting ..... | 3 |
| 2. Toelichting .....  | 4 |
| 3. Wetsvoorstel ..... | 6 |
| 4. Bijlage .....      | 7 |

|                      |                                                                                                                                     |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>cdH</i>           | : <i>Centre démocrate Humaniste</i>                                                                                                 |
| <i>CD&amp;V</i>      | : <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>                                                                                            |
| <i>ECOLO</i>         | : <i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>                                                            |
| <i>FN</i>            | : <i>Front National</i>                                                                                                             |
| <i>MR</i>            | : <i>Mouvement Réformateur</i>                                                                                                      |
| <i>N-VA</i>          | : <i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>                                                                                                  |
| <i>PS</i>            | : <i>Parti socialiste</i>                                                                                                           |
| <i>SP.a - SPIRIT</i> | : <i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i> |
| <i>VLAAMS BLOK</i>   | : <i>Vlaams Blok</i>                                                                                                                |
| <i>VLD</i>           | : <i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>                                                                                            |

|                                                          |                                                                                                                                                                       |                                                             |                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i> |                                                                                                                                                                       | <i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i> |                                                                                                                                                                               |
| <i>DOC 50 0000/000 :</i>                                 | <i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>                                                                                   | <i>DOC 50 0000/000 :</i>                                    | <i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>                                                                                  |
| <i>QRVA :</i>                                            | <i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>                                                                                                                             | <i>QRVA :</i>                                               | <i>Questions et Réponses écrites</i>                                                                                                                                          |
| <i>CRIV :</i>                                            | <i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i> | <i>CRIV :</i>                                               | <i>Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i> |
| <i>CRIV :</i>                                            | <i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>                                                                                                  | <i>CRIV :</i>                                               | <i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>                                                                                                          |
| <i>CRABV :</i>                                           | <i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>                                                                                                                              | <i>CRABV :</i>                                              | <i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>                                                                                                                              |
| <i>PLEN :</i>                                            | <i>Plenum (witte kaft)</i>                                                                                                                                            | <i>PLEN :</i>                                               | <i>Séance plénière (couverture blanche)</i>                                                                                                                                   |
| <i>COM :</i>                                             | <i>Commissievergadering (beige kaft)</i>                                                                                                                              | <i>COM :</i>                                                | <i>Réunion de commission (couverture beige)</i>                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i><br><i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i><br><i>Bestellingen :</i><br><i>Natieplein 2</i><br><i>1008 Brussel</i><br><i>Tel. : 02/ 549 81 60</i><br><i>Fax : 02/549 82 74</i><br><i><a href="http://www.deKamer.be">www.deKamer.be</a></i><br><i>e-mail : <a href="mailto:publicaties@deKamer.be">publicaties@deKamer.be</a></i> | <i>Commandes :</i><br><i>Place de la Nation 2</i><br><i>1008 Bruxelles</i><br><i>Tél. : 02/ 549 81 60</i><br><i>Fax : 02/549 82 74</i><br><i><a href="http://www.laChambre.be">www.laChambre.be</a></i><br><i>e-mail : <a href="mailto:publications@laChambre.be">publications@laChambre.be</a></i> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**RÉSUMÉ**

*La présente proposition entend modifier la législation relative à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles et aux accidents du travail afin de mettre un terme à l'immunité civile accordée aux employeurs. Il s'agit de supprimer l'injustice flagrante qui frappe les victimes de maladies ou d'accidents professionnels qui se voient privées d'une indemnisation intégrale en raison de l'impossibilité d'imputer une faute intentionnelle à leur employeur.*

**SAMENVATTING**

*Dit wetsvoorstel beoogt een wijziging van de wetgeving betreffende de schadeloosstelling voor de beroepsziekten enerzijds, de arbeidsongevallen anderzijds, om een einde te maken aan de burgerrechtelijke onvervolgbaarheid van de werkgevers. Het is de bedoeling een evidente onrechtvaardigheid weg te werken, te weten dat de slachtoffers van beroepsziekten en arbeidsongevallen geen volledige schadeloosstelling kunnen krijgen omdat hun werkgever geen opzettelijke fout ten laste kan worden gelegd.*

## DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La première loi concernant l'assurance contre les accidents du travail date de 1903. Depuis 1927, l'assurance des risques professionnels a été étendue aux maladies professionnelles.

Lors de la mise en place de ces systèmes d'assurance, une véritable immunité civile a été accordée aux employeurs. Toute réparation devait se faire sur une base forfaitaire (sans nécessité d'établir la faute d'un employeur). Par contre les recours basés sur la responsabilité civile de l'employeur étaient limitées aux cas de «faute intentionnelle». Une telle condition est évidemment une hypothèse purement théorique.

Une ouverture plus théorique que réelle a été apportée en ce qui concerne les maladies professionnelles. Est assimilée à la faute intentionnelle la situation dans laquelle l'employeur a été informé par écrit d'un danger par l'inspection du travail et n'a pas adopté les mesures qui auraient permis d'éviter la maladie. En ce qui concerne les accidents, la faute intentionnelle reste la condition sauf en ce qui concerne les dommages causés aux biens du travailleur (ainsi le travailleur pourrait invoquer la responsabilité civile de l'employeur pour obtenir des dommages et intérêts concernant sa chemise déchirée et souillée de sang mais pas pour la blessure !).

La Belgique est désormais le seul pays de l'Union européenne à avoir une législation aussi restrictive en matière de responsabilité civile de l'employeur.

Cette immunité de fait des employeurs pose un double problème.

– Le premier a trait à l'injustice flagrante qui frappe les victimes de maladies ou d'accidents professionnels qui se voient privées d'une indemnisation intégrale de par l'impossibilité d'imputer une faute intentionnelle à leur employeur. Les victimes de l'amiante sont tristement emblématiques de cette législation tellement restrictive. La mise en cause de la responsabilité civile devrait permettre d'obtenir une indemnisation intégrale des dommages tandis que le système forfaitaire pratiqué pour l'assurance des risques professionnels n'accorde qu'une indemnisation nettement inférieure. Il vaut mieux mourir d'un accident de la route que de l'amiante ! Et si l'on doit mourir de l'amiante,

## TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De eerste wet in verband met de arbeidsongevallen-verzekering dateert van 1903. Sinds 1927 is de verzekering tegen de beroepsrisico's uitgebreid tot de beroepsziekten.

Bij de totstandkoming van die verzekeringsregelingen werd aan de werkgevers een echte burgerrechtelijke onvervolgbaarheid verleend. Elke schadeloosstelling moest geschieden op forfaitaire basis (zonder dat de fout van een werkgever diende te worden vastgesteld). De vorderingen op grond van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werkgever waren daarentegen beperkt tot de gevallen van «opzettelijke fout». Een dergelijke voorwaarde is uiteraard een louter theoretische mogelijkheid.

In verband met de beroepsziekten werd een meer theoretische dan daadwerkelijke oplossing aangereikt. Indien de werkgever door de arbeidsinspectie schriftelijk is gewezen op het bestaan van een gevaar en hij geen maatregelen heeft genomen om de beroepsziekte te voorkomen, wordt zulks gelijkgesteld met een opzettelijke fout. Inzake ongevallen blijft de opzettelijke fout de voorwaarde, behalve wat de schade aan de goederen van de werknemer betreft (zo zou de werknemer zich kunnen beroepen op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werkgever om een schadevergoeding te verkrijgen voor zijn gescheurd en bebloed hemd, maar niet voor de verwonding ...).

België is thans het enige land van de Europese Unie met een zo beperkende wetgeving inzake de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werkgever.

Die feitelijke onvervolgbaarheid van de werkgevers doet twee knelpunten rijzen.

– Het eerste betreft de evidente onrechtvaardigheid voor de slachtoffers van beroepsziekten of arbeidsongevallen die geen volledige schadeloosstelling kunnen krijgen omdat hun werkgever geen opzettelijke fout ten laste kan worden gelegd. De asbestslachtoffers zijn jammer genoeg het standaardvoorbeeld van die zo beperkende wetgeving. Het beroep op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid zou de mogelijkheid moeten bieden een volledige vergoeding van de schade te verkrijgen, terwijl de forfaitaire regeling die geldt voor de verzekering tegen de beroepsrisico's slechts een veel lagere schadeloosstelling toekent. Men kan beter sterven in een verkeersongeval dan aan asbestose....

mieux vaut que ce soit à la suite d'une exposition environnementale (en tant qu'habitant d'un quartier contaminé) plutôt qu'en raison d'une exposition professionnelle.

– Le second problème tient au frein que constitue cette immunité de fait à l'amélioration des conditions de travail, à la connaissance des risques et à leur prévention. L'impossibilité pratique de mettre en cause la responsabilité civile de l'employeur n'incite pas celui-ci à améliorer les conditions de travail et à renforcer la prévention des risques.

Remettre en cause le concept de faute intentionnelle dans le chef des employeurs devrait non seulement permettre de réparer les injustices que subissent les victimes de maladies et d'accidents professionnels mais aussi d'améliorer de manière générale les conditions de travail et la prévention des risques.

Karine LALIEUX (PS)

En als men dan toch sterft door inademing van asbest-deeltjes, is het beter dat dit gebeurt als gevolg van een omgevingsblootstelling (als bewoner van een besmette wijk) dan van blootstelling eraan in de werkomgeving

....

– Het tweede knelpunt houdt in dat die feitelijke onvervolgbaarheid de verbetering van de arbeidsomstandigheden alsook de kennis van de risico's en van de preventie ervan in de weg staat. Aangezien het in de praktijk onmogelijk is om zich te beroepen op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werkgever, wordt die er niet toe aangezet de arbeidsomstandigheden te verbeteren en de risicopreventie te versterken.

Het beroep op het begrip opzettelijke fout van de werkgevers zou niet alleen de mogelijkheid bieden de onrechtvaardigheden weg te werken voor de slachtoffers van beroepsziekten en arbeidsongevallen, maar ook in het algemeen de arbeidsomstandigheden en de risicopreventie te verbeteren.

**PROPOSITION DE LOI**

---

**Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée par l'article 78 de la Constitution.

**Art. 2**

L'article 51, § 1<sup>er</sup>, 1°, des lois coordonnées relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles du 3 juin 1970 est remplacé par la disposition suivante :

«1° contre le chef d'entreprise lorsque sa faute a provoqué la maladie;».

**Art. 3**

L'article 46, § 1<sup>er</sup>, 1°, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail est remplacé par la disposition suivante :

«1° contre l'employeur dont la faute a causé l'accident du travail ou a causé un accident ayant entraîné un accident du travail;».

6 juin 2003

Karine LALIEUX (PS)

**WETSVOORSTEL**

---

**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

**Art. 2**

Artikel 51, § 1, 1°, van de gecoördineerde wetten van 3 juni 1970 betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten wordt vervangen door de volgende bepaling :

«1° tegen het ondernemingshoofd als de beroepsziekte door zijn fout werd veroorzaakt;».

**Art. 3**

Artikel 46, § 1, 1°, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 wordt vervangen door de volgende bepaling:

«1° tegen de werkgever door wiens fout het arbeidsongeval werd veroorzaakt of een ongeval werd veroorzaakt dat een arbeidsongeval tot gevolg heeft;».

6 juni 2003

**ANNEXE**

**BIJLAGE**

## TEXTE DE BASE

**Lois relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, coordonnées le 3 juin 1970**

### Section 5. De la responsabilité civile

#### Art. 51

§ 1<sup>er</sup>. Indépendamment des droits découlant des présentes lois, l'action en responsabilité civile reste ouverte au profit de la victime ou de ses ayants droit:

1° contre le chef d'entreprise lorsqu'il a provoqué intentionnellement la maladie professionnelle. Est considéré comme ayant intentionnellement provoqué la maladie, tout employeur qui a continué d'exposer des travailleurs au risque de maladie professionnelle, alors que les fonctionnaires désignés en vertu de l'article 68 en vue de surveiller l'exécution de la présente loi, lui ont signalé par écrit le danger auquel il expose ces travailleurs en ne se conformant pas aux obligations que lui imposent les dispositions légales et réglementaires relatives à la sécurité et à l'hygiène du travail;

2° contre les personnes autres que le chef d'entreprise, ses ouvriers ou préposés, à condition qu'elles soient responsables de la maladie professionnelle;

3° contre les ouvriers ou préposés du chef d'entreprise qui ont provoqué intentionnellement la maladie professionnelle.

§ 2. Le Fonds des maladies professionnelles est, le cas échéant, exonéré de ses obligations jusqu'à concurrence du montant des dommages et intérêts accordés au titre de réparation des dommages corporels.

Les dommages et intérêts ne sont pas cumulés avec les réparations résultant des présentes lois.

§ 3. En cas de responsabilité totale des personnes visées au § 1<sup>er</sup>, 1°, 2° et 3°, le Fonds des maladies professionnelles reste cependant tenu au paiement des réparations légales dans la mesure où, par suite d'insolvabilité, ces personnes ne paient pas les indemnités dues pour dommages matériels en vertu du droit commun.

## TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

**Lois relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, coordonnées le 3 juin 1970**

### Section 5. De la responsabilité civile

#### Art. 51

§ 1<sup>er</sup>. Indépendamment des droits découlant des présentes lois, l'action en responsabilité civile reste ouverte au profit de la victime ou de ses ayants droit:

1° *contre le chef d'entreprise lorsque sa faute a provoqué la maladie*<sup>1</sup>;

2° contre les personnes autres que le chef d'entreprise, ses ouvriers ou préposés, à condition qu'elles soient responsables de la maladie professionnelle;

3° contre les ouvriers ou préposés du chef d'entreprise qui ont provoqué intentionnellement la maladie professionnelle.

§ 2. Le Fonds des maladies professionnelles est, le cas échéant, exonéré de ses obligations jusqu'à concurrence du montant des dommages et intérêts accordés au titre de réparation des dommages corporels.

Les dommages et intérêts ne sont pas cumulés avec les réparations résultant des présentes lois.

§ 3. En cas de responsabilité totale des personnes visées au § 1<sup>er</sup>, 1°, 2° et 3°, le Fonds des maladies professionnelles reste cependant tenu au paiement des réparations légales dans la mesure où, par suite d'insolvabilité, ces personnes ne paient pas les indemnités dues pour dommages matériels en vertu du droit commun.

<sup>1</sup> Art. 2

**BASISTEKST****Wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördineerd op 3 juni 1970****Afdeling 5. Burgerlijke aansprakelijkheid****Art. 51**

§ 1. Ongeacht de uit deze wetten voortvloeiende rechten blijft de rechtsvordering inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid ten behoeve van de getroffene of diens rechthebbenden mogelijk:

1° tegen het ondernemingshoofd, wanneer hij de beroepsziekte opzettelijk heeft veroorzaakt. Wordt aangezien als hebbende de ziekte opzettelijk veroorzaakt, ieder werkgever die werknemers aan het beroepsziekerisico heeft blijven blootstellen, dan wanneer de ambtenaren, die op grond van artikel 68 zijn aangewezen om over de uitvoering van deze wetten te waken, hem schriftelijk hebben gewezen op het gevaar aan hetwelk hij deze arbeiders blootstelt door zich niet te schikken naar de verplichtingen die hem zijn opgelegd door de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake arbeidsveiligheid en -hygiëne;

2° tegen de personen, aansprakelijk voor de beroepsziekte, buiten de werkgever en diens werklieden of aangestelden;

3° tegen de werklieden of aangestelden van de werkgever die de beroepsziekte opzettelijk hebben veroorzaakt.

§ 2. Het Fonds voor de beroepsziekten wordt bij voorkomend geval ontslagen van zijn verplichtingen tot betaling van de betaalde schadevergoeding ten bedrage van de wegens lichamelijke letsels toegekende schadevergoeding.

De schadevergoeding wordt niet gecumuleerd met de schadeloosstellingen ingevolge deze wetten.

§ 3. In geval van volledige aansprakelijkheid van de personen bedoeld in § 1, 1°, 2° en 3°, blijft het Fonds voor beroepsziekten evenwel verplicht tot betaling van de wettelijke schadeloosstelling, voor zover deze personen wegens insolventie niet de vergoedingen betalen die gemeenrechtelijk verschuldigd zijn wegens stofelijke schade.

**BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL****Wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördineerd op 3 juni 1970****Afdeling 5. Burgerlijke aansprakelijkheid****Art. 51**

§ 1. Ongeacht de uit deze wetten voortvloeiende rechten blijft de rechtsvordering inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid ten behoeve van de getroffene of diens rechthebbenden mogelijk:

*1° tegen het ondernemingshoofd als de beroepsziekte door zijn fout werd veroorzaakt<sup>1</sup>;*

2° tegen de personen, aansprakelijk voor de beroepsziekte, buiten de werkgever en diens werklieden of aangestelden;

3° tegen de werklieden of aangestelden van de werkgever die de beroepsziekte opzettelijk hebben veroorzaakt.

§ 2. Het Fonds voor de beroepsziekten wordt bij voorkomend geval ontslagen van zijn verplichtingen tot betaling van de betaalde schadevergoeding ten bedrage van de wegens lichamelijke letsels toegekende schadevergoeding.

De schadevergoeding wordt niet gecumuleerd met de schadeloosstellingen ingevolge deze wetten.

§ 3. In geval van volledige aansprakelijkheid van de personen bedoeld in § 1, 1°, 2° en 3°, blijft het Fonds voor beroepsziekten evenwel verplicht tot betaling van de wettelijke schadeloosstelling, voor zover deze personen wegens insolventie niet de vergoedingen betalen die gemeenrechtelijk verschuldigd zijn wegens stofelijke schade.

<sup>1</sup> Art. 2

§ 4. En cas de responsabilité partielle des personnes visées au § 1<sup>er</sup>, 1°, 2° et 3°, le Fonds des maladies professionnelles reste tenu au paiement:

1° de la fraction des réparations légales qui correspond à la part de responsabilité qui n'est pas mise à charge de ces personnes et;

2° dans la mesure de l'insolvabilité de ces personnes, du surplus des réparations légales.

§ 5. Le Fonds des maladies professionnelles est subrogé aux droits que la victime ou ses ayants droit possèdent contre la personne responsable de la maladie professionnelle, jusqu'à concurrence des sommes qu'il leur a payées et de la somme égale au capital représentant la valeur de l'allocation due par le Fonds.

Ce capital est calculé conformément aux barèmes en vigueur pour la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

#### Loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

### Section VI. Responsabilité civile

#### Art. 46

§ 1<sup>er</sup>. Indépendamment des droits découlant de la présente loi, une action en justice peut être intentée, conformément aux règles de la responsabilité civile, par la victime ou ses ayants droit:

1° contre l'employeur qui a causé intentionnellement l'accident du travail ou causé intentionnellement un accident ayant entraîné un accident du travail;

2° contre l'employeur, dans la mesure où l'accident du travail a causé des dommages aux biens du travailleur;

3° contre le mandataire ou le préposé de l'employeur qui a causé intentionnellement l'accident du travail;

4° contre les personnes autres que l'employeur, ses mandataires ou préposés, qui sont responsables de l'accident;

§ 4. En cas de responsabilité partielle des personnes visées au § 1<sup>er</sup>, 1°, 2° et 3°, le Fonds des maladies professionnelles reste tenu au paiement:

1° de la fraction des réparations légales qui correspond à la part de responsabilité qui n'est pas mise à charge de ces personnes et;

2° dans la mesure de l'insolvabilité de ces personnes, du surplus des réparations légales.

§ 5. Le Fonds des maladies professionnelles est subrogé aux droits que la victime ou ses ayants droit possèdent contre la personne responsable de la maladie professionnelle, jusqu'à concurrence des sommes qu'il leur a payées et de la somme égale au capital représentant la valeur de l'allocation due par le Fonds.

Ce capital est calculé conformément aux barèmes en vigueur pour la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

#### Loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

### Section VI. Responsabilité civile

#### Art. 46

§ 1<sup>er</sup>. Indépendamment des droits découlant de la présente loi, une action en justice peut être intentée, conformément aux règles de la responsabilité civile, par la victime ou ses ayants droit:

1° *contre l'employeur dont la faute a causé l'accident du travail ou a causé un accident ayant entraîné un accident du travail*<sup>2</sup>;

2° contre l'employeur, dans la mesure où l'accident du travail a causé des dommages aux biens du travailleur;

3° contre le mandataire ou le préposé de l'employeur qui a causé intentionnellement l'accident du travail;

4° contre les personnes autres que l'employeur, ses mandataires ou préposés, qui sont responsables de l'accident;

<sup>2</sup> Art. 3

§ 4. In geval van gedeeltelijke aansprakelijkheid van de personen bedoeld in § 1, 1°, 2° en 3°, blijft het Fonds voor beroepsziekten verplicht tot betaling:

1° van het deel der wettelijke schadeloosstelling dat overeenstemt met het deel der aansprakelijkheid dat niet ten laste van deze personen wordt gelegd en;

2° in de mate van de insolventie van deze personen, van de rest der wettelijke schadeloosstelling.

§ 5. Het Fonds voor de beroepsziekten treedt in de rechten welke de getroffene of zijn rechthebbenden tegen de voor de beroepsziekte aansprakelijke persoon heeft, tot beloop van wat het hun heeft betaald en van een bedrag gelijk aan het kapitaal dat de door het Fonds verschuldigde waarde van de toelage vertegenwoordigt.

Dat kapitaal wordt berekend overeenkomstig de tarieven die voor de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen in voege zijn.

#### **Wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen**

##### **Afdeling VI. Burgerlijke aansprakelijkheid**

###### **Art. 46**

§ 1. Ongeacht de uit deze wet voortvloeiende rechten blijft de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk voor de getroffene of zijn rechthebbenden:

1° tegen de werkgever die het arbeidsongeval opzettelijk heeft veroorzaakt of die opzettelijk een ongeval heeft veroorzaakt dat een arbeidsongeval tot gevolg heeft;

2° tegen de werkgever wanneer het arbeidsongeval schade aan goederen van de werknemer heeft veroorzaakt;

3° tegen de lasthebber of aangestelde van de werkgever die het arbeidsongeval opzettelijk heeft veroorzaakt;

4° tegen de personen, andere dan de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, die voor het ongeval aansprakelijk zijn;

§ 4. In geval van gedeeltelijke aansprakelijkheid van de personen bedoeld in § 1, 1°, 2° en 3°, blijft het Fonds voor beroepsziekten verplicht tot betaling:

1° van het deel der wettelijke schadeloosstelling dat overeenstemt met het deel der aansprakelijkheid dat niet ten laste van deze personen wordt gelegd en;

2° in de mate van de insolventie van deze personen, van de rest der wettelijke schadeloosstelling.

§ 5. Het Fonds voor de beroepsziekten treedt in de rechten welke de getroffene of zijn rechthebbenden tegen de voor de beroepsziekte aansprakelijke persoon heeft, tot beloop van wat het hun heeft betaald en van een bedrag gelijk aan het kapitaal dat de door het Fonds verschuldigde waarde van de toelage vertegenwoordigt.

Dat kapitaal wordt berekend overeenkomstig de tarieven die voor de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen in voege zijn.

#### **Wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen**

##### **Afdeling VI. Burgerlijke aansprakelijkheid**

###### **Art. 46**

§ 1. Ongeacht de uit deze wet voortvloeiende rechten blijft de rechtsvordering inzake burgerlijke aansprakelijkheid mogelijk voor de getroffene of zijn rechthebbenden:

1° *tegen de werkgever door wiens fout het arbeidsongeval werd veroorzaakt of een ongeval werd veroorzaakt dat een arbeidsongeval tot gevolg heeft<sup>2</sup>;*

2° tegen de werkgever wanneer het arbeidsongeval schade aan goederen van de werknemer heeft veroorzaakt;

3° tegen de lasthebber of aangestelde van de werkgever die het arbeidsongeval opzettelijk heeft veroorzaakt;

4° tegen de personen, andere dan de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, die voor het ongeval aansprakelijk zijn;

<sup>2</sup> Art. 3

5° contre l'employeur, ses mandataires ou préposés, lorsque l'accident est survenu sur le chemin du travail;

6° contre l'employeur, ses mandataires ou préposés lorsque l'accident est un accident de roulage. Par accident de roulage, on entend tout accident de la circulation routière impliquant un ou plusieurs véhicules, automoteurs ou non, et lié à la circulation sur la voie publique;

7° contre l'employeur qui ayant méconnu gravement les obligations que lui imposent les dispositions légales et réglementaires relatives à la sécurité et l'hygiène du travail, a exposé des travailleurs au risque d'accident du travail, alors que les fonctionnaires désignés pour surveiller l'application desdites dispositions lui ont signalé par écrit le danger auquel il expose ces travailleurs.

La mise en demeure écrite mentionne les infractions aux prescriptions en matière de sécurité et d'hygiène du travail qui ont été constatées, le risque spécifique d'accident du travail ainsi créé, les mesures concrètes de prévention à prendre ainsi que le délai dans lequel ces mesures doivent être réalisées, sous peine de donner à la victime ou à ses ayants droit la possibilité d'intenter une action en responsabilité civile dans l'éventualité d'un accident.

L'action en responsabilité civile ne peut pas être intentée contre l'employeur qui prouve que l'accident est également dû au non-respect, par le travailleur victime de l'accident, des instructions de sécurité que l'employeur lui a préalablement notifiées par écrit, alors que les moyens de sécurité nécessaires ont été mis à sa disposition.

§ 2. Indépendamment des dispositions du § 1<sup>er</sup>, l'entreprise d'assurances reste tenu du paiement des indemnités résultant de la présente loi, dans les délais fixés aux articles 41 et 42.

La réparation en droit commun qui ne peut se rapporter à l'indemnisation des dommages corporels, telle qu'elle est couverte par la présente loi, peut se cumuler avec les indemnités résultant de la présente loi.

5° contre l'employeur, ses mandataires ou préposés, lorsque l'accident est survenu sur le chemin du travail;

6° contre l'employeur, ses mandataires ou préposés lorsque l'accident est un accident de roulage. Par accident de roulage, on entend tout accident de la circulation routière impliquant un ou plusieurs véhicules, automoteurs ou non, et lié à la circulation sur la voie publique;

7° contre l'employeur qui ayant méconnu gravement les obligations que lui imposent les dispositions légales et réglementaires relatives à la sécurité et l'hygiène du travail, a exposé des travailleurs au risque d'accident du travail, alors que les fonctionnaires désignés pour surveiller l'application desdites dispositions lui ont signalé par écrit le danger auquel il expose ces travailleurs.

La mise en demeure écrite mentionne les infractions aux prescriptions en matière de sécurité et d'hygiène du travail qui ont été constatées, le risque spécifique d'accident du travail ainsi créé, les mesures concrètes de prévention à prendre ainsi que le délai dans lequel ces mesures doivent être réalisées, sous peine de donner à la victime ou à ses ayants droit la possibilité d'intenter une action en responsabilité civile dans l'éventualité d'un accident.

L'action en responsabilité civile ne peut pas être intentée contre l'employeur qui prouve que l'accident est également dû au non-respect, par le travailleur victime de l'accident, des instructions de sécurité que l'employeur lui a préalablement notifiées par écrit, alors que les moyens de sécurité nécessaires ont été mis à sa disposition.

§ 2. Indépendamment des dispositions du § 1<sup>er</sup>, l'entreprise d'assurances reste tenu du paiement des indemnités résultant de la présente loi, dans les délais fixés aux articles 41 et 42.

La réparation en droit commun qui ne peut se rapporter à l'indemnisation des dommages corporels, telle qu'elle est couverte par la présente loi, peut se cumuler avec les indemnités résultant de la présente loi.

5° tegen de werkgever zijn lasthebbers of aangestelden, wanneer het ongeval zich voordoet op de weg naar en van het werk;

6° tegen de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, wanneer het ongeval een verkeersongeval betreft. Onder verkeersongeval wordt verstaan ieder ongeval in het wegverkeer waarbij één of meer al dan niet gemotoriseerde voertuigen zijn betrokken en dat verband houdt met het verkeer op de openbare weg;

7° tegen de werkgever die de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake arbeidsveiligheid en -hygiëne zwaarwichtig heeft overtreden en die de werknemers aan het risico van arbeidsongevallen heeft blootgesteld, terwijl de ambtenaren die zijn aangewezen om toezicht te houden op de naleving van die bepalingen, hem schriftelijk hebben gewezen op het gevaar aan hetwelk hij deze werknemers blootstelt.

De schriftelijke ingebrekestelling vermeldt de overtredingen op de veiligheids- en hygiënevoorschriften die werden vastgesteld, het specifieke risico voor arbeidsongevallen dat hierdoor wordt gecreëerd, de concrete te nemen preventiemaatregelen alsmede de termijn waarbinnen deze moeten worden gerealiseerd, op straffe waarvan de mogelijkheid van een burgerlijke aansprakelijkheidsvordering bij gebeurlijk ongeval openstaat voor de getroffen of diens rechthebbenden.

De burgerlijke aansprakelijkheidsvordering wordt niet toegelaten tegen de werkgever die bewijst dat het ongeval mede is toe te schrijven aan de niet naleving door de getroffen werknemer van de hem voorafgaandelijk door de werkgever schriftelijk ter kennis gebrachte veiligheidsinstructies terwijl de nodige veiligheidsmiddelen hem ter beschikking werden gesteld.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van § 1, is de verzekeringsonderneming verplicht de vergoedingen, die voortvloeien uit deze wet te betalen binnen de bij de artikelen 41 en 42 gestelde termijn.

De volgens het gemeen recht toegekende vergoeding, die geen betrekking kan hebben op de vergoeding van de lichamelijke schade zoals zij gedekt is door deze wet, mag samengevoegd worden met de krachtens deze wet toegekende vergoedingen.

5° tegen de werkgever zijn lasthebbers of aangestelden, wanneer het ongeval zich voordoet op de weg naar en van het werk;

6° tegen de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden, wanneer het ongeval een verkeersongeval betreft. Onder verkeersongeval wordt verstaan ieder ongeval in het wegverkeer waarbij één of meer al dan niet gemotoriseerde voertuigen zijn betrokken en dat verband houdt met het verkeer op de openbare weg;

7° tegen de werkgever die de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake arbeidsveiligheid en -hygiëne zwaarwichtig heeft overtreden en die de werknemers aan het risico van arbeidsongevallen heeft blootgesteld, terwijl de ambtenaren die zijn aangewezen om toezicht te houden op de naleving van die bepalingen, hem schriftelijk hebben gewezen op het gevaar aan hetwelk hij deze werknemers blootstelt.

De schriftelijke ingebrekestelling vermeldt de overtredingen op de veiligheids- en hygiënevoorschriften die werden vastgesteld, het specifieke risico voor arbeidsongevallen dat hierdoor wordt gecreëerd, de concrete te nemen preventiemaatregelen alsmede de termijn waarbinnen deze moeten worden gerealiseerd, op straffe waarvan de mogelijkheid van een burgerlijke aansprakelijkheidsvordering bij gebeurlijk ongeval openstaat voor de getroffen of diens rechthebbenden.

De burgerlijke aansprakelijkheidsvordering wordt niet toegelaten tegen de werkgever die bewijst dat het ongeval mede is toe te schrijven aan de niet naleving door de getroffen werknemer van de hem voorafgaandelijk door de werkgever schriftelijk ter kennis gebrachte veiligheidsinstructies terwijl de nodige veiligheidsmiddelen hem ter beschikking werden gesteld.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van § 1, is de verzekeringsonderneming verplicht de vergoedingen, die voortvloeien uit deze wet te betalen binnen de bij de artikelen 41 en 42 gestelde termijn.

De volgens het gemeen recht toegekende vergoeding, die geen betrekking kan hebben op de vergoeding van de lichamelijke schade zoals zij gedekt is door deze wet, mag samengevoegd worden met de krachtens deze wet toegekende vergoedingen.